

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/15/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817212138
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3817212138.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. vo veci starostlivosti súdu o mal. N. I. O., nar. XX.XX.XXXX a W. O., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny T., deti rodičov R. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., Z. U. Z. X/X a I. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., Y. XX, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza, č.k. 16P/41/2017-60 zo dňa 27. novembra 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca k maloletému N. I. zo sumy 130 Eur mesačne na sumu 160 Eur mesačne a na maloletú W. zo sumy 130 Eur mesačne na sumu 150 Eur mesačne, s účinnosťou od 01.09.2017, ktoré je otec povinný platiť k rukám matky detí, mesačne vždy vopred, najneskôr do 25. dňa v mesiaci vopred, čím mení rozsudok Okresného súdu Prievidza, č.k. 4P/13/2016-52 zo dňa 12.07.2016.

Výrok o nedoplatku na zročnom výživnom z r u š u j e a v tejto časti vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 27.11.2017, č.k. 16P/41/2017-60 Okresný súd Prievidza ako súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 12.07.2016, sp. zn. 4P/13/2016 tak, že naposledy určenú vyživovaciu povinnosť otca na maloletého N. I. vo výške 130 Eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2017 zvýšil na sumu 190 Eur mesačne a na maloletú W. vo výške 130 Eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2017 zvýšil na sumu 170 Eur mesačne, ktoré výživné je otec detí povinný platiť k rukám matky detí mesačne vždy vopred, najneskôr do 25. dňa v mesiaci vopred. Rozhodol, že nedoplatok z titulu zvýšenia vyživovacej povinnosti otca za obdobie od 01.09.2017 do 30.11.2017 u maloletého N. I. spolu vo výške 180 Eur a u maloletej W. spolu vo výške 120 Eur je otec detí povinný zaplatiť k rukám matky detí v splátkach po 10 Eur mesačne u maloletého N. I. a v splátkach po 5 Eur mesačne u maloletej W., splatných spolu s bežným výživným, pod stratou výhody poskytnutých splátok v prípade nezaplatenia dvoch splátok. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že z výsledkov vykonaného dokazovania nesporne vyplynulo, že obe deti sú od času poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca o jeden rok staršie, k zvýšeniu výdavkov došlo u nich najmä v súvislosti s tým, že obe deti podstatne vzrástli a matka im musela zakúpiť nový šatník, čo ju stálo spolu 724 Eur. Zmena pomerov nastala aj na strane otca detí, ktorý s účinnosťou od 01.08.2016 zmenil zamestnanie, v súčasnosti dosahuje priemerný mesačný príjem 1.109,04 Eur a hradí si náklady v súvislosti s cestovným do zamestnania vo výške 60 Eur mesačne. V čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca jeho čistý mesačný príjem predstavoval sumu spolu 866 Eur a jeho cestovné výdavky do zamestnania museli byť podstatne vyššie, keďže v tom čase pracoval v T.. U otca sa tak zvýšil príjem o 243 Eur mesačne a u matky došlo k zvýšeniu

príjmu zo sumy 574,08 Eur mesačne na sumu 616,75 Eur mesačne. Súd prvej inštancie konštatoval, že pokiaľ došlo k zvýšeniu príjmu otca detí, deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni oboch rodičov. Za opodstatnené tak považoval zvýšenie vyživovacej povinnosti otca o sumu 100 Eur mesačne. Pri zvýšení výživného zohľadnil, že maloletý N. je starší a budúci rok ide už študovať na strednú školu, pričom vyživovaciú povinnosť zvýšil už od 01.09.2017 v zmysle návrhu matky. O zvýšení výživného rozhodol podľa § 78 ods. 1, § 62 ods. 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Nedoplatok na zameškanom výživnom z titulu zvýšenia vyživovacej povinnosti určil na sumu 180 Eur u maloletého N. a 120 Eur u malotelej W. s tým, že zameškané výživné povolil otcovi podľa § 232 ods. 3, 4 CSP splácať v splátkach. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Otec podal proti rozsudku súdu prvej inštancie v zákonnej lehote odvolanie. Nesúhlasil s návrhom matky na zvýšenie výživného. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh matky zamietne. Zdôraznil, že posledná úprava vyživovacej povinnosti bola upravená v rozvodom rozsudku Okresného súdu Prievidza, č.k. 4P/13/2016 zo dňa 12.07.2016, ktorú považuje za dostatočnú. Odvtedy nedošlo k žiadnej podstatnej zmene pomerov, ktorá by zakladala zvýšenie výživného. Pokiaľ aj súd prvej inštancie uviedol, že na strane maloletých detí došlo k jedinej zmene, že sú od poslednej úpravy staršie o jeden rok a zakúpili sa nové veci pre maloleté deti, nejedná sa o zásadnú zmenu pomerov na strane maloletých detí. Predpokladá, že zásadná zmena pomerov nastane potom, čo deti začnú navštevovať strednú školu. Je bežnou vecou, že deti rastú a primerane je potrebné meniť aj šatník. Tieto potreby sú podľa jeho názoru dostatočne pokryté pôvodným výživným, ktoré bolo určené veľkoryso. Uviedol, že už pri rozvode bolo výživné stanovené zo zárobku, ktorý avizoval, že bude dosahovať. Poukázal na to, že pokiaľ od svojej čistej mzdy odpočíta nevyhnutné náklady a súdom stanovené výživné, zostane mu na bežné mesačné náklady suma 249 Eur, pričom popritom sa musí postarať a robiť to rád, o maloleté deti, ktoré máva dvakrát do mesiaca v rámci dvoch víkendov od piatka do nedele. Nesúhlasil s úvahou súdu o tom, že pokiaľ sa mu zvýšil príjem o 243 Eur v čistom, je namieste zvýšiť mu paušálne výživné o 100 Eur.

3. Otec podané odvolanie doplnil samostatným podaním, v ktorom namietal nesprávnu sumu príjmu v konaní o rozvode, pretože táto suma je 1.098 Eur netto.

4. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca vyjadrila súhlas so zvýšením výživného, zotrvala na vyjadrení, že po rozvode obe maloleté deti rapídne narástli, preto bola nútená investovať do nákupu šatníka, na ktoré otec neprispel. Uviedla, že maloletý N. je žiakom X. ročníka, a nakoľko na budúci rok bude študentom strednej školy, očakáva zvýšenie nákladov. Náklady sa zvýšili aj na W., ktorej matka bola nútená kúpiť mobil. V písomnom vyjadrení poukázala na to, že od otca nežiadala peniaze, na ktoré má z titulu vyporiadania BSM nárok. Pokiaľ ide o výdavky maloletých detí, tieto pred súdom prvej inštancie zdokladovala.

5. K vyjadreniu matky sa písomne vyjadril otec, ktorý zotrval na svojich argumentoch o tom, že zvýšenie výživného nie je dôvodné. Uviedol, že z vyjadrenia matky je zrejmé, že nedošlo k zmene pomerov ani na strane oprávnených maloletých detí, ani na strane otca v takom rozsahu, aby bolo nutné zvyšovať výživné. Aj matka totiž uviedla, že k podstatnej zmene pomerov na strane oprávnených dôjde „na budúci rok, čím sa opätovne zvýšia náklady“. Zastáva názor, že návrh na zvýšenie výživného bude dôvodný na budúci rok, pretože náklady, ktoré sú spojené s návštevou základnej školy a náklady, ktoré sú spojené s návštevou strednej školy, budú rozdielne a odôvodňujú zmenu vo výške platenia výživného. Pokiaľ v rozvode bol ustálený jeho zárobok na sumu 1.098 Eur a súd prvej inštancie ustálil jeho zárobok 1.109 Eur, k zmene zárobkových pomerov nedošlo. V písomnom vyjadrení ďalej poukázal na to, ako sa vyporiadali pri BSM.

6. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

7. Krajský súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP bez pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť podľa § 388 CSP.

8. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada

na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihladne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine). Pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (§ 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine).

9. Vyživovacia povinnosť rodičov k maloletým deťom, ktoré žijú v spoločnej domácnosti rodičov, je spravidla realizovaná v naturálnej forme a zahŕňa uspokojovanie všetkých bežných a mimoriadnych potrieb dieťaťa. Rozvod alebo rozchod rodičov k maloletým deťom nemení nič na tom, že ich vyživovacia povinnosť k deťom pretrváva v zásade v rovnakom rozsahu. Skutočnosť, že rodičia spolu nežijú, nemení nič na zásade, že na zabezpečení úhrady potrieb ich maloletých detí sa majú primárne podieľať obaja rodičia.

10. Rozhodnutie o výživnom nie je rozhodnutím nemenným. Priznané výživné možno v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť v prípade, ak sa menia pomery. Citované zákonné ustanovenie vychádza z predpokladu, že výživné sa vždy určuje podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd rozhoduje o výživnom. Plynutím času však môže nastať zmena pomerov ako na strane maloletých detí, a to v dôsledku pribúdajúceho veku, nárastom ich odôvodnených potrieb, tak aj na strane rodičov, a to zvýšením alebo znížením ich príjmu, prípadne iných okolností.

11. V posudzovanej veci z obsahu spisu vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza, č.k. 4P/13/2016-52 zo dňa 12.07.2016 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené a maloleté deti boli na čas po rozvode zverené do starostlivosti matky. Súd otcovi uložil povinnosť prispievať na výživné na maloletého N. I. sumou 130 Eur mesačne a na maloletú W. sumou 130 Eur mesačne a zároveň súd upravil styk otca s maloletými deťmi. V čase tejto úpravy maloletý N. skončil X. ročník základnej školy, maloletá W. X. ročník základnej školy. Otec dosahoval čistý priemerný mesačný príjem 829,29 Eur zo spoločnosti Q. L. T. T., s.r.o. (potvrdenie o príjme zo dňa 21.06.2016) a čistý mesačný príjem 36,80 Eur od spoločnosti L. - O., s.r.o., T., podľa správy zo dňa 26.04.2016. Príjem otca tak v čase tejto právnej úpravy bol 829,29 Eur + 36,80 Eur. Matka v čase poslednej úpravy výživného dosahovala príjem 574,08 Eur a mala daňový bonus vo výške 42,82 Eur.

12. Návrhom zo dňa 08.09.2017 matka žiadala zvýšenie výživného. Dôvodila tým, že potreby na výživu maloletých detí (na mobil, stravu, drogériu, oblečenie, vreckové) sa zvýšili. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného nastala zmena pomerov na strane maloletých detí, aj na strane otca, ktorá zmena bola dôvodom na zvýšenie výživného na maloletého N. na sumu 190 Eur a u maloletej W. na sumu 170 Eur s účinnosťou od 01.09.2017, s ktorým rozhodnutím sa odvolací súd nestotožňuje.

13. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť (opakovane určiť rozsah vyživovacej povinnosti), je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihladnúť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. V danom prípade možno súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, že aj keď od poslednej úpravy výživného uplynula doba jedného roka, tým, že deti rastú, zvyšujú sa ich náklady. Zásadne sa však pomery maloletých detí nezmenili. Obe maloleté deti navštevujú ten istý typ školy ako v čase poslednej úpravy výživného, nezmenil sa ich zdravotný stav, nepribudli žiadne športové aktivity, ktoré by sa zásadne prejavili vo výdavkoch matky. Keďže deti narástli a matka preukázala, že im musela zakúpiť nové oblečenie celkom v sume 724 Eur a otec v porovnaní s poslednou právnou úpravou dosahuje príjem vyšší o sumu 243 Eur mesačne, zohľadniac, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov a má nárok na krytie nákladov na výživu a ostatných základných potrieb, pokiaľ to sociálne a ekonomické pomery rodičov umožňujú, považoval odvolací súd za dôvodné zvýšiť výživné u maloletého N. I. na sumu 160 Eur a na maloletú W. na sumu 150 Eur s účinnosťou od 01.09.2017.

14. Rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvej inštancie zmenený, mohol za obdobie od účinnosti zmenenej výšky vyživovacej povinnosti vzniknúť nedoplatok na zročnom výživnom. Súd prvej inštancie preto v ďalšom konaní zistí rozsah platenia vyživovacej povinnosti na maloleté deti a následne určí prípadnú výšku dlhu na zročnom výživnom, k zmene ktorého došlo s účinnosťou od 01.09.2017.

15. Rozhodnutie senátu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).